Bilgi ve İnanç - 1

1. • "(İnsanlar) devenin nasıl yaratıldığına, göğün nasıl yükseltildiğine, dağların nasıl dikildiğine, yeryüzünün nasıl yayıldığına bir bakmazlar mı?"

(Gaşiye suresi, 17-20. ayetler)

• "Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde akıl sahipleri için ibretler vardır."

(Al-i İmran suresi, 190. ayet)

Bu ayetlerde;

I. akıl,
II. vahiy,
III. duyular

gibi bilgi kaynaklarından hangilerine vurgu yapılmaktadır?

A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve III. D) II ve III. E) I, II ve III.

2. **İslam düşüncesinde aşağıdakilerden hangisi bilgi kaynağı olması bakımından diğerlerine göre daha güvenilirdir?**

A) Akl-ı selim B) Vahiy C) İlham D) Rüya E) Hiss-i selim

3. İslam düşüncesinde bilgi, kesinlik açısından göre değerlendirilmiş ve buna çeşitli kavramlarla ifade edilmiştir.

Buna göre aşağıdaki kavramlardan hangisi bilginin kesin olduğunu ifade eder?

A) Yakîn B) Zan C) Şek D) Vehim E) Vukuf

4. İslam düşünce geleneğinde bilgi sınırlı olup olmamasına göre bir sınıflamaya tabi tutulmuştur. Buradaki sınırlılık bilginin bulunduğu varlığın niteliğinden kaynaklanmaktadır. Buna göre Allah'ın bilgisi ile insanın bilgisinin niteliği birbirinden farklılaşmaktadır. Dolayısıyla Müslüman düşünürler, sınırlılık ölçütü açısından Allah'ın bilgisi ile insanın bilgisini ayrı kavramlarla karşılamışlardır.

Bu parçada sözü edilen kavram çifti aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Kadîm – Hâdis
B) Yakin – Zan
C) Kesbî – Vehmî
D) Zarurî – Kesbî
E) Yakin - Hâdis

5. İnsanın bilgiye ulaşmasının çeşitli süreçleri bulunmaktadır. Ancak onun bilgiye asıl ulaşmasını sağlayan sahip olduğu bir güçtür.

İnsandaki bu güç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Duyu B) Hayal C) Sezgi D) Akıl E) Vehim

6. "İnsanın nesneler ve olaylar arasında neden sonuç ilişkisi kurmasını, düşünmesini, anlama ve kavramasını, iyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan ayırabilmesini sağlayan bilgi kaynağı" **aşağıdakilerden hangisidir?**

A) İlham B) Hayal C) Hiss-i selim D) Akl-ı selim E) Duygular

7. "Yeryüzünde birbirine komşu bahçeler, üzüm bağları, ekinler; sürgünlü-çatallı ve tek gövdeli hurma ağaçları vardır; hepsi bir tek su ile sulanır. Böyle iken üründe bir kısmını bir kısmına üstün kılarız. İşte bunlarda akıllarını kullanan insanlar için ibretler vardır."

(Rad suresi, 4. ayet)

Bu ayette hakikate ulaşmak için;

I. duyularla elde edilen veriler üzerinde düşünmek,
II. varlıkların değişimlerinden dersler çıkarmak,
III. varlıklar arasındaki sebep-sonuç ilişkisine dikkat etmek

hususlarından hangileri vurgulanmaktadır?

A) Yalnız II. B) Yalnız III. C) I ve III.
D) II ve III. E) I, II ve III.

8. Bilgiye ulaşıp onu üretebilen bir varlık olarak insanın ulaşamayacağı bilgiler de bulunmaktadır. Bu tür bilgi alanına gayb denir ve bunlara ulaşmak ancak vahiy ile mümkün olabilir.

Buna göre aşağıdaki bilgilerden hangisine yalnızca vahiy yoluyla ulaşılabilir?

A) Evrenin yaratılışındaki evreler
B) İyi kötü davranışların neler olduğu
C) Geçmiş toplumların nasıl yaşadıkları
D) Ahiret hayatında nelerle karşılaşılacağı
E) Doğru sözün ölçütünün neler olabileceği

9. **Aşağıdakilerden hangisi İslam'ın, bilgi kaynağı olarak akl-ı selime verdiği önemi doğrudan vurgulamaz?**

A) Çocukların dini sorumluluktan muaf olması
B) Aklı, dini sorumluluğun ön şartı kabul etmesi
C) İnsanı, akıl yetisinden dolayı vahye muhatap alması
D) Akla zarar verdiği için kötü alışkanlıkların yasaklaması
E) Kur'an'da, aklın kullanılmasına çokça vurgu yapılması

10. **Aşağıdaki ayetlerin hangisinde vurgulanan bilgi kaynağı diğerlerinden farklıdır?**

A) "Kime uzun ömür verirsek onu yaratılış çizgisinde tersine çeviririz. Hiç düşünmezler mi?"
(Yasin suresi, 68. ayet)

B) "… Sen kitap nedir, iman nedir bilmiyordun; ama şimdi onu (Kur'an'ı), dilediğimiz kullarımızı sayesinde doğruya eriştirdiğimiz bir ışık kıldık…"
(Şura suresi, 52. ayet)

C) "Allah o su ile size ekin, zeytin, hurma, üzüm ve daha türlü türlü ürünler de bitirir. İşte bunda düşünen bir topluluk için büyük ibret vardır."
(Nahl suresi, 11. ayet)

D) "Yine onlara, 'Göklerden su indirip de onunla ölü toprağa hayat veren kimdir?' diye sorsan, hiç tereddütsüz 'Allah'tır' derler. Derki: " Hamd Allah'a mahsustur. ama onların çoğu akıllarını kullanmazlar."
(Ankebût suresi, 63. ayet)

E) "Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün art arda gelişinde akıl sahipleri için gerçekten açık ibretler (ayetler) vardır."
(Al-i İmran suresi, 190. ayet)

11. "Ey iman edenler! Size bir fâsık bir haber getirirse, bilmeyerek bir topluluğa zarar verip yaptığınıza pişman olmamak için o haberin doğruluğunu araştırın."
(Hucurat suresi, 6. ayet)

Bu ayette vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

A) Haberi getirenin kim olduğuna bakılması gerektiği
B) Bilginin kimden geldiğine dikkat edilmesi gerektiği
C) Edinilen ilk bilgiyle harekete geçilmemesi gerektiği
D) Bilginin kaynağı ve doğruluğunun araştırılması gerektiği
E) Davranışın sebep olduğu sonuçtan yapanın etkileneceği

